HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

קבלות. [3]וא"ת תיפוק ליה קבלות מהמקריב את דם השלמים להקרבה הוי לשון קבלה כדאמרינן פרק הקומץ [רבה] (מנחות דף יט.) והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה וי"ל דהכא כיון דכתיב המקריב את דם השלמים ואת החלב ובחלב לא שייך קבלה דם נמי [4]לא משתעי בקבלה:

היציקות. ברש הקומץ [רבה] (שם דף יח:) פריך מינה להא דאמר התם לא יצק כהן אלא זר כשר והכא קאמר שהיא עבודה המסורה לבני אהרן ומסקינן דלא כר"ש: **משקל** נמי **לא שקילנא.** שלא אקרא גרגרן ולא אגזול ממי שלריך יותר ממני אע"פ שגם הוא לא היה עשיר: **לבר** ממעלי יומא דכפורי. שיום טוב הוא כדאמר בפרק אותו ואת בנו (לעיל דף פג.) ומתנות מרובות והכהנים מתאספין ואילו לא היה טוהל היו אומרים שאינו כהן: **אמר** ליה רבא לשמעיה כו'. רבא גרסי' דרבה כהן הוה כדאמר פרק עד כמה (בכורות דף מ.) (רבה) [רבה] הוה מבטל לה ברוב ואמרי' נמי (ר"ה דף יח.) אביי ורבה מדבית עלי קא אתו:

זבחי

קבלות. הזאות. היא זריקת דם המזרקים במזבח בין הביתזין בפנים על הפרוכת ועל מזבח הזהב בין הביתזין בחוץ. שחיטה לא קתניב אלא הזר כשר בה [זבחים לב.]: **עריפת העגלה.** בכהנים היא דכתיב (דברים כא) ונגשו הכהנים בני לוי: **טהרת מצורע.** בצפרים להזות: **בין מבפנים.** במקדש דכתיב (ויקרא ט) וישא אהרן את ידיו וגו': **בין מבחוץ.** בגבולין בכל עיר ועיר בבית הכנסת: **מבני אהרן.** סיפיה דקרא דלעיל הוא: **חוטין שבלחי אסורים.** משום דם: **בטויא.** בגלי: **בדק לן.** מנסה אותנו אם נדע להשיב (ב) ורבא כהן היה: **דחטיף מפנפא.** מתיעוקות שנשאלין אותם לכהנים: **מי אמרינן חבובי קא מחבב המצוה.** ויפה הוא עושה: **ונתן.** לכהן ולא שיטול הכהן מעצמו: **מימר אמרי הכו לי.** הייתי שואלו בפה מלא שהייתי סבור שהוא חיבוב מצוה: **חנקם שאלו בפיהם.** דמגני להו קרא לבני שמואל ויטו אחרי הבצע אמר רבי מאיר שלא היה עבירת גזל בידם אלא חלק לויה כגון מעשר ראשון היו שואלין בפיהם: **הצנועים מושכין את ידיהם.** בחילוק לחם הפנים קאמר במס' יומא בטרף בקלפי (דף לט.) משמת שמעון הצדיק נשתלחה מארה בלחם הפנים: **לאחזוקי נפשאי בכהני.** שלא ישתכח הדבר שאני כהן: ופריך **ולפרום ידיה.** כיון שאינו עושה אלא שלא ישתכח שם כהן מעליו יפרוס ידיו לדוכן כל השנה ומחזיק נפשיה בכהני: **אנסיה ליה עידניה.** [2]עתים שקבע לתלמידיו היו עורדים אותו מלישא את כפיו שהיה עוסק לתלמידיו[1] בעת שהצבור נאספים לבית הכנסת: **ודחיקא ליה מלתא.** לההוא טורבא מרבנן והכהן רוצה להתנותו יתן לו חלק מתנותיו לקבל זרוע ולחיים מבני העיר בשביל הכהן והוא יאכלם: **ואע"ג דלא אתי לידיה.** הכהן יכול לזכות לו: **במכרי להונה ולויה.** בהכן שהיה מיכר בעיר ורוב בני אדם אוהבים אותו ונותנין לו המתנות ובאותו הכן אמרינן דיכול לזכות מעשרותיו לאחר אף על גב דלא אתי לידיה. מכרי לשון (מלכים ב יב) איש מאת מכרו: **אמר ליה רבא לשמעיה.** לשמשו של בעה"ב והוא הכן ובעה"ב נותן לו מתנותיו: **זכי לי מתנתא.** תן לי רשות ליקח מתנותיך לאוכלם מפני שהלשון עם הלחיים ניתן להכהנים ובעינן למיכל ליתנא בחרדלא שהוא דבר חשוב וה"נ אמרינן בהשוכר את הפועלים (בבא מציעא דף פו:) כדי להאכילם שלא לשונות בחרדל. ואף על גב דרבא נמי כהן הוה [5]דקיימא לן (רלא השנה דף יח.) דמבני עלי אתא ובבכורות (דף מ.) נמי אמרינן רבא הוה מבטל תרומת חולה לארץ ברוב ואכיל לה בימי טומאתו מיהו מנפשיה לא מלי שקיל דכתיב ונתן ולא שיטול מעצמו ומימר נמי לא בעי למימר הבו לי דתניא חלקם שאלו בפיהם להכי שקלם בתורת זר על ידי נתינת כהן ואף על גב דלא מטא לידיה דשמעא סמך רבא אדרב יוסף דלעיל: **רב ספרא לא אכל.** משום דלא מטא לידיה דשמעא: **מעדה בגד ביום קרה.** בגד בלוי וארקב כמו (ישעיה סד) וכבגד עדים. בעת הקור אינו שוה כלום: **וכמו חומץ על נתר.** שאינו אלא מפסידו. נתר הוא מין צריף אלו"ס בלע"ז: **כן שר בשירים על לב רע.** כן האומר דברי תורה למי שאינו יודע להבין בהן: **משום דעבדי אשמעתא דמר.** שלא סמכתי על שמועתך דמותר לצורבא מרבנן לקבלה אף על גב דלא אתו לידיה דכהן: **כי אמרי אנא באחר.** היכא דמזכי ליה כהן אחר שאינו כפוף לו אבל שמעא דבעל הבית על כרחו מזכי ליה לאדם חשוב שהוא בא בביתו של בעל הבית. אי נמי אימר דאמרי אנא דיכול לזכות מתנתא לאחר אף על גב דלא אתו לידיה: **דלא אפשר ליה.** כלומר לאיש שהוא עני ודחוק אבל רבא אפשר ליה ולא דחיקא ליה מילתא: כיון דלא עבר רב ספרא אשמעתיה דרב יוסף מאי טעמא אקריוה בחלמיה: **כלפי רבא.** שלא ידע להבין בטעמו של רב יוסף הקרוהו לרב ספרא כך: **גזוף הוה.** אני שמעתי משום דהטיח כלפי מעלה במסכת תענית (דף כד:) דבעא מיטרא ולא צורך דאמיה דשבור מלכא ואמרינן התם דאיתחזי ליה אבוה בחלמיה וא"ל מי איכא דמיטרא קמי שמיא אשני דוכתיך אשני דוכתיה למחר אשכחיה לפורייה דמרשם בסכיני שנועדו מלאכי חבלה להורגו בלילה. ולי נראה גזוף משום האי מעשה: **ירע שריד באהלו.** למי שירע שריד באהלו תלמיד רע: **תאכלהו אש לא נופח.** אשו של גיהנם: **לזורק אבן למרקולים.** זו היא עבודתו כדאמרינן במסכת ע"ז (דף מט:): **ואפילו עם העובד כוכבים.** בתמיה. ורמינהי המשתתף עם הכהן כו': **עם העובד כוכבים.** או המוכר פסולי המוקדשין שנפדו ושחטן ומכרן והן פטורין מן המתנות כדאמר בתמיתין [קל.] דלבי ואיל כתיב בהו [דברים יד]: **אינו צריך לרשום.** ולקמן [ע"ב] מפרש: הכא

מסורת הש"ס

א) [מנחות יח:], ב) [עירובין נא. וש"נ], ג) [לקמן קלד:], ד) [שבת ט. תוספתא דסוטה פי"ד], ה) יומא לט. קדושין נג., ו) [בערוך ערך אנס פי' אביי היה לו חולי כו' ע"ש וע"ע בערך עדן ב'], ז) [עירובין כג: וש"נ], ח) [מכות י. ע"ש], ט) [סנהדרין נב.], י) [תוספתא דע"ז פפ"ז], כ) [ל"ל כבוד ואין כבוד אלא תורה שנאמר כבוד חכמים יגחלו ותמימים ינחלו טוב ע"ר תמא בר חנינא כל העושה טובה לגמי אינו יודע כאילו זורק אבן למרקוליס שנאמר כלרור אבן וגו' וכתיב לא נאוה לכסיל תענוג אף כי לעבד משל שרים הכא מנ"ל דאמר רבא הוא דאמר רבא בר אבוה אמר רבא אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב אמר רב אמר רבי יוחנן אמר רבי שמעון בן יוחאי אמר רבי אבא אמר רב אמר רב אמר רב